

GODZINA CHWAŁY: KRZYŻ I ZMARTWYCHWSTANIE

SOBOTA (PO POŁUDNIU) — 14 grudnia

STUDIUM BIEŻĄCEGO TYGODNIA: J 18,33-19,5.17-22.25-27; Łk 2,34-35; J 20,1-18; 1 Kor 15,12-20.

TEKST PAMIĘCIOWY: „Rzekł mu tedy Piłat: A więc jesteś królem? Odpowiedział mu Jezus: Sam mówisz, że jestem królem. Ja się narodziłem i na to przyszedłem na świat, aby dać świadectwo prawdzie; każdy, kto z prawdy jest, słucha głosu mego” (J 18,37).

Ukrzyżowanie i zmartwychwstanie Jezusa to zwieńczenie *Ewangelii Jana*. Pierwsze dziesięć rozdziałów *Ewangelii Jana* obejmuje okres około trzech i pół roku, a pozostałe dziesięć opisuje wydarzenia, które rozegrały się w ciągu od jednego do dwóch tygodni.

Każda z czterech ewangelii w nieco inny sposób opisuje śmierć Jezusa. Choć ich opisy są zgodne, to jednak każdy ewangelista eksponuje kluczowe punkty szczególnie odpowiadające tematowi jego ewangelii. Mateusz podkreśla wypełnienie prorocत्व biblijnych. Marek zwraca uwagę na paralelizm chrztu i ukrzyżowania Jezusa. Łukasz skupia się na mocy ofiary Chrystusa jako uzdrowieniu i zbawieniu dla ludzkości (dlatego przytacza historię nawróconego łotra).

Jan zaś przedstawia ukrzyżowanie jako intronizację Jezusa, zwłaszcza w powiązaniu z pojęciem *godziny*, do której nawiązuje szereg razy w swojej ewangelii (zob. J 7,30; 8,20; 12,27). Idea intronizacji jest tu użyta w sposób oczywiście ironiczny, jako że ukrzyżowanie było najbardziej haniebną i poniżającą formą egzekucji stosowaną przez Rzymian. Ten kontrast wskazuje na głęboko ironiczny opis przedstawiony przez Jana — Jezus umiera bowiem w hańbie, ale jednocześnie jest to chwalebna godzina Jego intronizacji jako Zbawiciela.

W J 18,28-32 proces Jezusa nie jest opisany szczegółowo. Jan skupia się na przesłuchaniu Jezusa przed Piłatem.

Przeczytaj J 18,33-38. O czym Piłat rozmawiał z Jezusem?

Namiestnik zapytał Jezusa, czy jest On Królem Żydowskim (zob. J 18,33). Jest to pierwsze nawiązanie do tego tytułu, ale nie ostatnie. Wtedy Jezus zapytał Piłata, czy ten pyta o to sam z siebie, czy dlatego, że inni mu o tym powiedzieli. To pytanie Jezusa odwróciło role. Jezus niejako zapytał Piłata, czy ma on pojęcie, kogo przesłuchuje. Czytelnik już wie, że Jezus jest Królem. Czy Piłat także wie o tym?

Piłat wymijająco odpowiedział pytaniem na pytanie:

— „Czy ja jestem Żydem? Naród twój i arcykapłani wydali mi ciebie; co uczyniłeś?” (J 18,35).

Ten unik był podyktowany irytacją z powodu wnikliwego pytania Jezusa. Był to pierwszy krok namiestnika wstecz od prawdy. W ten sposób Piłat pozwolił, by uprzedzenie przyćmiło jego postrzeżenie.

Jezus powiedział, że Jego królestwo nie jest z tego świata (zob. J 18,36). Piłat zrozumiał przez to, że Jezus uważa się za Króla (zob. J 18,37). Wtedy Jezus wypowiedział doniosłe oświadczenie, iż urodził się, aby dać świadectwo prawdzie, i że każdy, kto jest z prawdy, słucha Jego głosu (zob. J 18,37).

Wtedy Piłat zapytał:

— „Co to jest prawda?” (J 18,38).

Ale nie zczekał na odpowiedź. Zamiast tego wyszedł na zewnątrz i próbował uratować Jezusa przed tłumem.

Prawda jest tematem *Ewangelii Jana*. Będąc wiecznym Słowem (Logosem — zob. J 1,1-5), Jezus jest Światłością i Prawdą. Jest przeciwieństwem ciemności i fałszu. On jest pełen „łaski i prawdy” (J 1,14). Łaska i prawda stały się przez Niego (zob. J 1,17). Jan Chrzciciel „dał świadectwo prawdzie” (J 5,33). Jezus powiedział, że Jego Ojciec jest „godzien wiary” (J 7,28). Jezus usłyszał prawdę od Ojca (zob. J 8,40). Jezus jest Drogą, Prawdą i Życiem (zob. J 14,6). Słowo Boże „jest prawdą” (J 17,17). Mimo zadanego pytania Piłat, wskutek uprzedzenia, wcześniejszych decyzji i nacisku wywieranego na niego, nie skończył z okazji, by poznać Prawdę.

Jak rozumiesz rolę Jezusa jako Prawdy?

Przeczytaj J 18,38-19,5. Jak Piłat chciał przekonać tłum, by poprosił o uwolnienie Jezusa?

Piłat zapytał Jezusa, czym jest prawda, ale nie zaczął na odpowiedź. Zamiast tego wyszedł na zewnątrz, by przekonać tłum. Jednak próba ta nie tylko nie doprowadziła do uwolnienia Jezusa, ale jeszcze bardziej pogorszyła Jego sytuację. Przywódcy religijni zorientowali się, że mogą manipulować namiestnikiem przy pomocy tłumy.

Piłat uciekł się do zwyczaju uwalniania jednego więźnia z okazji święta Paschy i zapytał zgromadzonych ludzi, czy chcą, żeby wypuścić im Króla Żydowskiego. Ku jego zaskoczeniu i jak na ironię tłum zażądał uwolnienia zbrojcy, Barabasa, zamiast niewinnego Jezusa.

Potem zaczęło się wyszydanie i poniżanie Jezusa. Rzymscy żołnierze wcisnęli na Jego głowę wieniec upleciony z ciernistych gałązek, włożyli na Niego purpurowy płaszcz, a potem podchodzili i szyderczo oddawali Mu pokłony jako Królowi Żydowskiemu. Te pokłony żołnierzy były podobne do tych, jakie Rzymianie oddawali cesarzowi, ale tym razem nie wyrażały szacunku, a jedynie pogardę.

Licząc na litość tłumy, Piłat szukał sposobu, by uwolnić Jezusa. Wyprowadził Jezusa na zewnątrz, ubranego w cierniową koronę i purpurowy płaszcz. Jan bez słowa komentara przedstawiał tę scenę, gdy Piłat, wskazując na Jezusa w ośmieszającym królewskim stroju, zawołał do tłumy:

— „Oto człowiek!” (J 19,5).

Przywodzi to na myśl słowa Jana Chrzciciela zapisane w J 1,29:

— „Oto Baranek Boży, który gładzi grzech świata”.

Jak na ironię to rzymski namiestnik przedstawił Izraelowi Mesjasza w królewskim stroju.

Jednak, jak czytamy w J 19,6-16, oszalały tłum domagał się ukrzyżowania Jezusa za to, że mienił się Synem Bożym. Usłyszawszy to, Piłat przeraził się i tym bardziej starał się uwolnić Jezusa. Jednak przywódcy żydowscy przypieczętowali los Jezusa, twierdząc, że kto chce Go uwolnić, sprzeciwia się cesarzowi. Wiedzieli, że aby dowieść swojej wierności wobec cesarza, namiestnik nie może uwolnić kogoś, kto przypisuje sobie rolę władcy. Przywódcy żydowscy oświadczyli nawet, że nie mają króla, ale cesarza. Ich nienawiść do Jezusa była silniejsza niż narodowe dążenia. Aby pozbyć się Galilejczyka, byli gotowi zaprzepaścić nadzieję na narodową autonomię.

Jakże przerażające jest to, że pogański przedstawiciel władzy państwowej usiłował uwolnić Jezusa, podczas gdy duchowi przywódcy narodu wybranego, którzy powinni byli Go przyjąć, usiłowali doprowadzić do Jego ukrzyżowania! Czego możemy się nauczyć z tej tragicznej lekcji?

Jak czytamy w J 19,17-22, Piłat polecił sporządzić napis po łacińsku, grecku i hebrajsku: „Jezus Nazareński, król żydowski” (J 19,19). Przywódcy religijni zażądali zmiany napisu. Jednak Piłat zlekceważył ich żądania i napis pozostał jako nieme świadectwo prawdy o Jezusie i jasna wskazówka, że na krzyżu Jezus został intronizowany jako Król. Jezus, Prawdziwy Król Żydowski, Król Judejczyków, zawisł na krzyżu jak przestępca.

„Rozkaz umieszczenia napisu nad głową Jezusa pochodził od władzy wyższej niż Piłat i Żydzi. Zgodnie z Bożą zapobiegliwością miało to skłaniać do myślenia i analizowania *Pism*”⁴⁹.

Przeczytaj J 19,25-27. Jaka poruszająca scena z udziałem matki Jezusa rozegrała się na Golgocie?

Wśród tych, którzy znaleźli się w pobliżu krzyża tamtego dnia, był Jan, umiłowany uczeń, towarzyszący Marii, matce Jezusa, i innym. Wiele lat wcześniej prorok Symeon przepowiedział Marii to tragiczne doświadczenie, gdy wraz z Józefem przyniosła ona Jezusa do świątyni, by Go poświęcić Bogu (por. Łk 2,34-35). Teraz, w godzinie męki, Jezus przemówił do matki: „Nie-wiaśto, oto syn twój!” (J 19,26), mając na myśli Jana.

Natomiast do owego ucznia powiedział:

— „Oto matka twoja!” (J 19,27).

Przeczytaj J 19,28-30. Co znaczą przedśmiertne słowa Jezusa: „Wykonało się!” (J 19,30)?

Grecki czasownik *telein*, znaczący dosłownie: *skończyć, dopełnić, zrealizować*, użyty w J 19,28 i przetłumaczony tu jako *wykonać się*, został użyty także w J 19,30. Ponadto związane z nim greckie słowo *teleiun*, przetłumaczone jako *wypełnić się*, i znaczące dosłownie: *skończyć, uczynić doskonałym*, także pojawia się w J 19,28, a to w związku z wypełnieniem prorocत्व *Pisma Świętego*. Mimo że scena ukrzyżowania była strasliwym widokiem, wszystko zostało zrealizowane, wykonane i wypełnione.

Gdy Jezus powiedział: „Wykonało się!” (J 19,30), miał na myśli pomyślne zakończenie dzieła, które powierzył mu Ojciec.

Co dla każdego z nas znaczą słowa Jezusa: „Wykonało się!” (J 19,30)? Co się wykonało i jakie ma to przełożenie na nasze życie i naszą przyszłość?

⁴⁹ Ellen G. White, *Życie Jezusa*, wyd. 16, Warszawa 2018, s. 551.

Przeczytaj J 20,1-7. Jakie znaczenie ma dla nas wydarzenie opisane w tych wersetach?

Jezus umarł w piątek po południu i zmartwychwstał wczesnym rankiem w niedzielę. Ponieważ Jego ciało złożono do grobu tuż przed nastaniem szabatu (zob. J 19,42), pominięto zwyczajowe namaszczenie. Choć wyznawcy Jezusa miłowali Go, to jednak przestrzegali przykazania sobotniego i odłożyli namaszczenie na pierwszy dzień tygodnia (por. Mk 16,1; Łk 23,56). Wieczorem po szabacie kobiety zakupiły wonności do namaszczenia i udały się do grobu w niedzielę o świcie. Jednak ku swemu zdumieniu zastały grób otwarty i pusty.

Maria Magdalena była jedną z tych kobiet, które jako pierwsze przysły do grobu. Pobieгла do Piotra i Jana, by powiedzieć im, co ujrzala. Ci dwaj uczniowie ruszyli czym prędzej na miejsce. Jan jako młodszy dobiegł szybciej. Zjrzał do grobowca i ujrzal leżące tam lniane prześcieradła, którymi owinięto ciało Jezusa. Jednak lękał się wejść do środka.

Gdy Piotr przybył na miejsce, wszedł do grobowca i przyjrzał się tkaninom. Zauważył, że chusta, którą owinięto głowę Jezusa, leżała osobno zwinięta.

Przeczytaj J 20,8-10. Jakie znaczenie miał fakt, iż chusta została złożona, a nie porzucona w nieładzie?

Gdy Piotr wszedł do grobowca, Jan wszedł za nim. W J 20,8 czytamy, że gdy autor tej księgi ujrzal pusty grób, uwierzył. Dlaczego widok leżących prześcieradeł i złożonej chusty leżącej osobno sprawił, że Jan uwierzył, iż Jezus zmartwychwstał?

Aby odpowiedzieć na to pytanie, musimy zastanowić się, dlaczego grób mógł być pusty. Najbardziej oczywistym przypuszczeniem byłoby to, iż złodzieje cmentarni włamali się do grobowca. Jednak takie wyjaśnienie zawodzi z trzech powodów. Po pierwsze Mateusz napisał, że grób był dobrze strzeżony (zob. Mt 27,62-66), co zupełnie uniemożliwiałoby rabunek. Po drugie rabusie cmentarni zazwyczaj kradną kosztowności, a nie zwłoki. Po trzecie tacy rabusie działają zwykle w pośpiechu i z pewnością nie składają starannie prześcieradeł pogrzebowych. Nic dziwnego, że gdy Jan ujrzal chustę złożoną starannie i umieszczoną z wyraźną celowością w odpowiednim do tego miejscu, uwierzył, że Jezus zmartwychwstał.

Przeczytaj J 20,11-13. Jak opisane zdarzenie wskazuje na to, że Maria Magdalena nie rozumiała, dlaczego grób Jezusa jest pusty?

Ostatnie nawiązanie do Marii Magdaleny w ewangelii przed tym wydarzeniem dotyczy tego, iż powiadomiła ona Piotra i Jana, że grób Jezusa jest otwarty i pusty (zob. J 20,2). Dwaj uczniowie pobiegli do grobowca, a Maria Magdalena dotarła tam później za nimi. Gdy powróciła, rozplakała się przy grobie. Niewątpliwie nawykła do płaczu w ciągu ostatnich kilkudziesięciu godzin. Myśl, że ktoś wykrał ciało Jezusa, sprawiła jej kolejną przykrość. Płacząc, zajrzała do grobowca i ku swemu zdumieniu ujrzała dwóch aniołów w białych szatach siedzących tam, gdzie spoczywało ciało Jezusa. Ci zapytali:

— „Niewiasto! Czemu płaczesz?” (J 20,13).

Z bólem odpowiedziała, że płacze, bo zabrano ciało jej Pana i nie wie, gdzie Go położono.

Przeczytaj J 20,14-18. Jakie radosne zaskoczenie stało się udziałem Marii?

Wzrokiem rozmytym przez łzy Maria Magdalena spojrzała i zobaczyła kogoś stojącego przed nią. Słowami podobnymi do słów aniołów Nieznajomy zapytał:

— „Niewiasto! Czemu płaczesz? Kogo szukasz?” (J 20,15).

Sądząc, że rozmawia z ogrodnikiem, poprosiła go o informację, gdzie przeniesiono ciało Jezusa. Wtedy Nieznajomy wypowiedział jedno słowo:

— „Mario!” (J 20,16).

Było to objawienie zawarte w jednym słowie, które zmieniło cały świat Marii. Zaskoczona i uradowana Maria zrozumiała, że to zmartwychwstały Jezus mówi do niej. Oddała Mu cześć. Jezus poprosił ją, by Go nie zatrzymywała, gdyż musi jeszcze wstąpić do Ojca. Polecił jej pójść do uczniów i powiedzieć im, że wstępuje do Ojca swego i ich Ojca, do Boga swego i ich Boga (zob. J 20,17). Maria wypełniła swoją misję. Powiedziała uczniom, że widziała Pana i przekazała to, co polecił jej przekazać (zob. J 20,18).

Przeczytaj 1 Kor 15,12-20. Na co zdałaby się nasza chrześcijańska wiara według apostoła Pawła, gdyby Chrystus nie zmartwychwstał?

DO DALSZEGO STUDIUM

„Piłat pragnął uwolnić Jezusa. Wiedział jednak, iż nie może tego uczynić bez narażenia swego stanowiska i poważania. Wybrał raczej poświęcenie niewinnego życia niż utratę ziemskiej władzy. Jakże wielu w podobny sposób poświęca zasady dla uniknięcia strat i cierpień! Sumienie i obowiązki wskazują jedną drogę, a własny interes — inną. Prąd szybko niesie w złym kierunku i ten, kto idzie na kompromis ze złem, zostaje uniesiony w nieprzeniknione otchłanie winy”⁵⁰.

„Chrystus oddał swe życie dopiero po wykonaniu dzieła, dla którego przyszedł na świat, i wtedy w swym ostatnim tchnieniu wykrzyknął:

— »Wykonało się!« (J 19,30).

Bitwa została wygrana. Jego prawica i święte ramię zapewniły Mu zwycięstwo. Jako Zwycięzca zatknął swój sztandar na wiekuistych wyżynach. Wśród aniołów zapanowała wielka radość. Całe niebo triumfowało z powodu zwycięstwa Zbawiciela. Szatan poniósł klęskę i zrozumiał, że utracił swoje królestwo.

Dla aniołów i nieupadłych światów wołanie: »Wykonało się!« (J 19,30), miało głębokie znaczenie. Wielkie dzieło odkupienia zostało wykonane zarówno dla nich, jak i dla nas. Oni dzielą razem z nami owoce zwycięstwa Chrystusa”⁵¹.

PYTANIA DO DYSKUSJI

1. Co w procesie podejmowania decyzji może ci pomóc uniknąć błędu podobnego do tego, jaki popełnił Piłat?

2. Dlaczego Jezus musiał umrzeć za nas? Dlaczego to On zajął nasze miejsce? Dlaczego Jego śmierć była konieczna dla naszego zbawienia? Jakie wersety biblijne możesz przytoczyć na poparcie swoich odpowiedzi?

3. Jaki związek występuje między dowodami biblijnymi i dowodami historycznymi w kwestii wiary w zmartwychwstanie Jezusa? Jakie historyczne dowody świadczą dobitnie o tym, że Jezus zmartwychwstał?

4. Przemyśl to, co apostoł Paweł napisał w 1 Kor 15,12-20. Jak rozumieć to, że gdyby nie zmartwychwstanie Chrystusa, „ci, którzy zasnęli w Chrystusie” (1 Kor 15,18), poginęliby? Jak słowa Pawła potwierdzają prawdę, iż umarli śpią snem śmierci aż do zmartwychwstania w dniu powtórnego przyjścia Chrystusa?

⁵⁰ Ellen G. White, *Życie Jezusa*, wyd. 16, Warszawa 2018, s. 546.

⁵¹ Tamże, s. 560. Przeczytaj także rozdział *Wykonało się!*, *Wstał z martwych* oraz *Czemu płaczesz?*, w: tamże, s. 560-565, 575-585. Zob. także Clifford Goldstein, *Risen: Finding Hope in the Empty Tomb*, Nampa 2020.